

Nivel I.

Módulo 1: medio xeográfico, poboación e actividade económica.

Bloque 1: medio xeográfico e poboación.

Contidos e secuenciación

1 U.D. A terra e a súa representación

2 U. D. A formación e elementos do relevo. Continentes, augas continentais e océanos. Localización en mapas de diferentes escalas.

3 U. D. Grandes áreas climáticas e a súa caracterización. As paisaxes vexetais.

4 U.D. A acción humana sobre o medio. Os problemas ambientais.

Tempo: 5 semanas

5 .U. D. Demografía. Conceptos básicos. Trazos actuais da poboación española e galega.

6 U. D. As migracións na actualidade. Causas e consecuencias.

Tempo: 2 semanas

7 U. D. O espazo rural e urbano. Características

8 U.D. A complexidade das sociedades actuais: desigualdades e conflitos

Tempo: 3 semanas

Criterios de avaliación.

1. Identificar os elementos físicos básicos que constitúen os grandes espazos bioxeográficos do planeta, con especial referencia a España e Galicia. Explicar os impactos que a acción humana ten sobre o medio natural.

2. Describir os factores que condicionan a evolución da poboación, utilizando conceptos demográficos básicos, aplicando isto á análise da poboación de Galicia e España. Interpretar adecuadamente gráficas que inclúan conceptos demográficos básicos.

3. Comparar e diferenciar os espazos rurais dos urbanos, caracterizando o hábitat as actividades económicas e describir as relacións das cidades españolas e galegas dentro da xerarquía no sistema urbano mundial.

4. Localizar nun mapa lugares e espazos mediante coordenadas xeográficas así como os elementos básicos que configuran o medio físico mundial, de España e de Galicia.

5. Obter e seleccionar información de libros, medios de comunicación e mediante a utilización das TIC relacionada coas consecuencias negativas que a acción humana ten sobre o medio natural, propoñendo alternativas.

6. Obter e seleccionar información relacionada con problemas demográficos de diferente tipo (migracións, envellecemento, éxodo rural), elaborando posteriormente gráficos e estatísticas sinxelos.

Bloque 2: a actividade económica e a industria da cultura.

Contidos e secuenciación.

9.U. D. Os sectores económicos: sector primario, secundario e terciario.

Tempo: 2 semanas

10 U. D. Os focos económicos mundiais. Globalización económica. Desigualdades e fluxos

11 U.D. A economía galega no marco da estrutura económica española e da Unión Europea.

Tempo 3 semanas

Critérios de avaliación.

1. Caracterizar os principais sistemas de explotación agraria e pesqueira así como o mercado das materias primas e produtos enerxéticos, a escala mundial e analizar a situación en Galicia e España.

2. Identificar os distintos tipos de industrias e analizar as transformacións que as novas tecnoloxías están producindo na actividade industrial a escala mundial, identificando e caracterizando os principais centros de produción mundial, e valorando o desigual intercambio entre as distintas áreas xeográficas.

3. Identificar o desenvolvemento e as transformacións recentes das actividades terciarias para entender os cambios que se están a producir nas relacións económicas e sociais, analizando as repercusións no espazo galego.

4. Caracterizar os cambios básicos producidos no sistema económico mundial debidos aos grandes avances tecnolóxicos; identificar os grandes focos económicos mundiais, as tendencias no emprego e os grandes problemas da economía actual.

5. Describir os trazos que caracterizan as sociedades actuais, distinguindo os grupos que as compoñen e recoñecendo a desigualdade social como causa estrutural desencadeante e orixe dos conflitos.

6. Utilizar de modo guiado os medios de comunicación e as TIC para seleccionar

información relevante que explique e describa trazos económicos significativos e problemas e situacións propios da sociedade global.

7. Recoñecer a linguaxe visual como un modo de comunicación e a súa importancia na configuración dos valores e as opinións da sociedade, adoptando unha actitude crítica ante as súas mensaxes.

Procedementos e instrumentos de avaliación e criterios de cualificación

- Probas escritas: Do bloque un faranse dous exames e do bloque dous un cando menos. Os exames representarán o 60 % da nota final.
- A asistencia, participación na clase e a realización das actividades propostas serán o outro 40%.
- Haberá un exame final ao rematar o módulo, para recuperar aos que non teñan a nota media de aprobado, a nota final terá en conta os elementos sinalados, asistencia etc. . En maio haberá un exame extraordinario e a cualificación será a do exame

Módulo 2. A organización do poder político: democracia e globalización.

Bloque 1: Poder político e democracia

Contidos e secuenciación

1 U.D. A persoa coma ser social. A responsabilidade cidadá

Tempo: 1 semana

2 U.D. O Estado. Principais tipos de réximes políticos. As institucións democráticas.

Tempo: 1 semana.

3 U.D. A democracia hoxe. Condicionantes económicos e sociais

Tempo: 1 semana

4 U.D. Organización política e territorial de España

Tempo: 1 semana

5 U.D. A organización política e administrativa da Unión Europea.

Tempo: 1 semana

6 U.D. A Comunidade Autónoma de Galicia en Europa.

Tempo: 1 semana

Criterios de avaliación.

1. Identificar e localizar as grandes áreas xeoeconómicas e culturais do mundo, con especial atención aos estados europeos. Caracterizar o proceso de configuración territorial do Estado español e a organización política e administrativa de España recoñecendo as súas comunidades autónomas, especialmente Galicia. Identificar a estrutura política e administrativa da Unión Europea e das súas institucións, e o seu funcionamento.
2. Recoñecer os diferentes réximes políticos, identificando e comprendendo os principios e as institucións que conforman os réximes democráticos. Identificar e valorar a democracia e os valores e principios morais en que se sustenta como a forma de convivencia desexable
3. Analizar as diversas dificultades existentes na actualidade para a implantación dos réximes democráticos en moitos países de América Latina, Asia e África.
4. Identificar os principais servizos públicos que deben garantir as administracións públicas e recoñecer a obriga que teñen os cidadáns de contribuír ao seu mantemento a través dos impostos.
5. Identificar e valorar o diálogo como camiño que fai posible a solución dos conflitos en todos os ámbitos da vida: na familia, no centro educativo, no traballo, no barrio, e na convivencia política.
5. Utilizar diferentes fontes para obter información, formular opinións propias fundamentadas e discutilas en grupo adecuadamente.
6. Recoñecer e valorar a importancia que ten a participación cidadá para o funcionamento das institucións democráticas e da formación da opinión.

Bloque 2: o mundo global e a interculturalidade.

Contidos e secuenciación

U.D. 7 Globalización: procesos tecnolóxicos, económicos, sociais e políticos

Tempo: 2 semanas

U.D. 8 Desenvolvemento desigual: progreso e subdesenvolvemento.

Tempo: 1 semana

U.D. 9 Movementos antiglobalización.

Tempo: 1 semana

U.D. 10 O desenvolvemento sustentable.

Tempo: 1 semana.

U.D. 11 Os medios de comunicación: o cuarto poder

Tempo: 1 semana

U.D. 12 Identificación dos principais conflitos no mundo actual. Políticas e organismos de cooperación

Tempo: 1 semana

U.D. 13 Causas e consecuencias dos grandes desprazamentos da poboación

Tempo: 1 semana

U.D. 14 Multiculturalismo e interculturalismo. Etnocentrismo

Tempo: 1 semana

Crterios de avaliación.

1. Recoñecer as relacións que existen entre a sociedade en que vive o alumnado e as das persoas doutras partes do mundo, valorando os trazos esenciais da identidade propia.
2. Identificar os procesos económicos, sociais e políticos que contribúen á formación dunha nova orde global e valorar a importancia dos movementos antiglobalización.
3. Identificar e analizar as causas e as consecuencias do desenvolvemento humano desigual e recoñecer as políticas e organismos de cooperación existentes. Valorarase especialmente a súa sensibilización ante as desigualdades económicas e sociais e a identificación dos diversos medios e iniciativas para procurar un desenvolvemento humano sustentable.
4. Identificar as causas e as consecuencias dos grandes desprazamentos de poboación no mundo actual e a súa relación cos principais conflitos mundiais,.
5. Caracterizar o multiculturalismo e o interculturalismo como trazos dun mundo globalizado, recoñecendo o papel que o etnocentrismo e a discriminación teñen na sociedade occidental.
6. Participar ordenadamente en debates sobre os temas abordados no bloque

7. Buscar e seleccionar con rigor información procedente de diversos medios (prensa, biblioteca, páxinas web...) para identificar as causas e as consecuencias da globalización, dos conflitos e dos problemas de convivencia nas sociedades actuais; elaborar un punto de vista propio e desenvolver actitudes responsables.

Procedementos e instrumentos de avaliación e criterios de cualificación

- Probas escritas: Faranse dous exames cando menos, por bloque. Os exames representarán o 60 % da nota final.

- A asistencia, participación nos debates na clase e a realización das actividades propostas serán o outro 40%.

- Haberá un exame final ao rematar o módulo, para recuperar aos que non teñan a nota media de aprobado, en xuño terase en conta os elementos sinalados anteriormente de asistencia etc e outro extraordinario en setembro. En setembro a cualificación será a do exame

Nivel II

Módulo III: Das sociedades prehistóricas á sociedade industrial

Bloque 1: Das sociedades prehistóricas á introdución da industria

Contidos e secuenciación

U.D. 1 As sociedades paleolíticas e os cambios neolíticos. A prehistoria na Península Ibérica. A cultura castrexa.

Tempo: 1 semana.

U.D. 2 As primeiras civilizacións: Exipto e Mesopotamia

Tempo: 1 semana

U.D. 3 As principais contribucións das civilizacións urbanas clásicas: Grecia e Roma. Hispania e Gallaecia.

Tempo: 2 semanas

U.D. 4 O feudalismo Orixo e expansión do Islam. A Península Ibérica na Idade Media: Al Andalus e os reinos cristiáns. . O papel da espiritualidade na arte medieval: catedrais e mesquitas.

Tempo: 1 semana

U. D. 5 As características do Estado moderno. O significado do

Renacemento. A Península Ibérica na época moderna. Descubrimento e colonización de América. Galicia: fidalgos e foreiros. O Barroco galego.

Tempo 2 semanas

U.D. 6 O Antigo Réxime no século XVIII: trazos básicos e quebra. A crise da Monarquía Absoluta. A Ilustración. O reformismo borbónico en España e Galicia.

Tempo: 1 semana

Criterios de avaliación.

1. Recoñecer as interaccións que se producen entre os grupos humanos paleolíticos e neolíticos e o medio natural, os avances e logros técnicos que favoreceron o crecente dominio do medio e comprender os trazos característicos da cultura castrexa.
2. Situar espacial e temporalmente a Grecia clásica e o Imperio Romano, utilizando mapas históricos; recoñecer e valorar as achegas e avances realizados polas civilizacións grega e romana como bases que fundamentan as formas de vida e convivencia actuais, e identificar as pegadas da civilización hispanorromana no territorio galego.
3. Identificar e caracterizar os trazos económicos, sociais, políticos e culturais da época medieval, situando no tempo e no espazo as diferentes culturas que coexistiron na Península Ibérica.
4. Identificar os cambios que conducen ao fortalecemento da autoridade monárquica ata a aparición do Estado moderno e as características máis relevantes da monarquía hispana e do seu imperio colonial, así como os estilos artísticos renacentista e barroco.
5. Explicar os trazos básicos económicos, sociais e políticos do Antigo Réxime, a importancia da ideoloxía da Ilustración e o carácter centralizador e reformista do despotismo ilustrado en España.
7. Recoñecer e valorar as pegadas do pasado histórico galego na linguaxe, nos costumes, nos restos materiais, nas manifestacións artísticas e na vida cotiá como elementos constitutivos da nosa identidade individual e colectiva.
8. Elaborar eixos cronolóxicos e cadros sinópticos que contribúan a situar as distintas fases e acontecementos do período.

Bloque 2. Un século de revolucións: da Marsellesa á Internacional.

Contidos e secuenciación.

U.D. 7 As revolucións burguesas de finais do S.XVIII e do S.XIX. Características do modelo liberal. Os movementos nacionalistas en Europa.

Tempo. 2 semanas

U.D. 8 As transformacións económicas no século XIX: o capitalismo. A renovación das estruturas agrarias. A desamortización en España. A industrialización en Europa e España. Galicia: o fracaso das industrias téxtil e siderúrxica; o inicio da industria conserveira.

Tempo: 2 semanas

U.D. 9 As transformacións sociais no século XIX. O avance democrático liberal e o movemento obreiro: as ideoloxías socialistas, sufraxismo e feminismo. As novas formas de vida na sociedade industrial. O Romanticismo coma arte revolucionaria.

Tempo. 2 semanas

U.D. 10 Os grandes imperios coloniais. O reparto do mundo e as súas consecuencias

Tempo. 1 semana

Criterios de avaliación.

1. Identificar e analizar as ideas básicas dos grandes movementos ideolóxicos e dos procesos revolucionarios de fins do século XVIII e do XIX.
2. Analizar as consecuencias que o proceso desamortizador e o sistema político caciquil teñen en España e en Galicia.
2. Caracterizar e valorar as transformacións económicas e sociais que se producen en Europa, España e Galicia como consecuencia da Revolución Industrial.
3. Recoñecer e valorar os logros e as conquistas democráticas desta época, comprometéndose no afondamento da herdanza de dereitos e liberdades que arrancan do século XIX.
4. Distinguir os trazos básicos dos estilos artísticos máis importantes do período, realizando comentarios de imaxes relacionadas coas artes plásticas dos séculos XVIII e XIX.
5. Comunicar información que responda a cuestións relacionadas coas grandes transformacións acontecidas no século XIX, de modo individual ou en pequenos grupos, a partir da utilización de diversas fontes (textos e mapas históricos, prensa...) nomeadamente co uso das TIC.
6. Contextualizar temporalmente os feitos e os procesos estudados.

Procedementos e instrumentos de avaliación e criterios de cualificación

Probas escritas: Farase alomenos dous exames por bloque, podendo ser máis a criterio do profesor. Os exames representarán o 60 % da nota final.

A asistencia, participación na clase e a realización das actividades propostas serán o outro 40%.

Haberá un exame final ao rematar o módulo, para recuperar aos que non teñan a nota media de aprobado e outro extraordinario en xuño, a nota final terá en conta os elementos sinalados, asistencia etc. . En xuño a cualificación será a do exame

Módulo 4. Un mundo globalizado: bases históricas, evolución e situación actual.

Bloque 1: o século XX e os comezos do terceiro milenio.

Contidos.

U. D 1 Grandes cambios e conflitos na primeira metade do século XX. Imperialismo, guerra e revolución. A depresión de 1929 e o auxe dos fascismos. A revolución soviética.

Tempo: 2 semanas

U.D. 2 Transformacións na España do século XX: crise do Estado liberal; a II República; guerra civil e represión en Galicia; franquismo. As reivindicacións periféricas: o nacionalismo galego.

Tempo: 2 semanas

U.D. 3 A orde política e económica mundial na segunda metade do século XX: bloques de poder e modelos socioeconómicos. A Guerra Fría. Os procesos de descolonización e o terceiro mundo. O neocolonialismo. O papel da ONU e doutros organismos internacionais.

Tempo: 1 semana

U.D. 4 A desaparición da URSS e a nova orde mundial: globalización e novos centros de poder xeopolítico. Focos de tensión no mundo actual.

Tempo: 1 semana

-U.D. 5 Principias institucións e dos conceptos fundamentais que definen un sistema democrático. Os sistemas de votación democrática.

Tempo: 1 semana

U.D. 6 Arte e cultura na época contemporánea. A influencia da imaxe no noso tempo. Música actual e contaminación sonora

Tempo: 1 semana

U.D. 7 A responsabilidade colectiva fronte aos problemas globais e promoción da paz

Tempo: 1 semana

U.D. 8 Institucións gobernamentais e non gobernamentais (asociacións, ONG, etc.) que perseguen a mellora das situacións de desigualdade. A participación non institucionalizada e a participación política institucionalizada.

Tempo: 1 semana

U.D. 9 Valoración do sistema de dereitos e deberes como base da convivencia política nas sociedades do século XXI.

Tempo: 1 semana

Criterios de avaliación.

1. Caracterizar e situar cronolóxica e xeograficamente as grandes transformacións e conflitos mundiais que tiveron lugar na primeira metade do século XX. Comprender e identificar os principais acontecementos e procesos e as súas interaccións no panorama internacional desta época (Imperialismo, a Revolución Rusa, as guerras mundiais, a depresión de 1929 e o auxe dos fascismos), contraponendo os trazos básicos dos totalitarismos cos dos réximes democráticos.

2. Analizar os cambios acontecidos no mundo desde a segunda metade do século XX e identificar as tensións resultantes. Igualmente, analizar as causas e as consecuencias dos procesos de descolonización, identificando as características do chamado terceiro mundo e as súas reivindicacións. Identificar os acontecementos que conduciron á desaparición da URSS e á creación dunha nova orde mundial.

3. Identificar e caracterizar as distintas etapas da evolución económica, social e política, de España e de Galicia durante o século XX con especial referencia á situación de Galicia.

4. Identificar e localizar os principais focos de tensión e as súas perspectivas no mundo actual, analizando o papel que desempeñan neles as organizacións internacionais, as forzas de pacificación e as institucións gobernamentais e non gobernamentais.

5. Comprender e recoñecer os trazos característicos da arte na época contemporánea dentro do seu contexto histórico. Coñecer a pluralidade de estilos na música actual, manifestando unha actitude crítica ante a contaminación sonora e o consumo indiscriminado de música.

6. Buscar e seleccionar información en diferentes fontes, incluídas as TIC, contrastando versións diferentes dos mesmos feitos, para realizar traballos individuais e en grupo sobre algún foco de tensión política ou social do mundo

actual, pescudando os seus antecedentes históricos, analizando as causas e previndo posibles desenlaces.

Bloque 2. Dereitos e deberes dos cidadáns e das cidadás.

Contidos.

U. D. 10 Transición política e configuración do Estado democrático en España. O Estatuto de autonomía de Galicia. España e Galicia dentro da Unión Europea hoxe.

Tempo: 1 semana

U.D. 11 A Declaración universal dos dereitos humanos. Coñecemento da loita das mulleres e das súas organizacións para a conquista da igualdade de dereitos

Tempo: 1 semana

U.D. 12 As principais etapas históricas na conquista dos dereitos (terceira xeración de dereitos). Identificación e condena de situacións de violacións dos dereitos humanos. Identificación e exercicio dos deberes e dereitos que os alumnos e alumnas teñen como alumnado dun centro

Tempo: 1 semana

U.D. 13 Identificación e coñecemento dos principios, dereitos e deberes fundamentais recoñecidos na Constitución española e no Estatuto de autonomía de Galicia. Identificación e valoración das diversas formas de participación cidadá: cooperación, asociacionismo e voluntariado.

Tempo: 1 semana

Criterios de avaliación.

1. Identificar e analizar os feitos fundamentais do proceso da transición política e da configuración do Estado democrático en España. Recoñecer os principios, os dereitos e os deberes fundamentais recoñecidos na Constitución española e no Estatuto de autonomía de Galicia, valorando o seu papel na consolidación do Estado democrático e autonómico. Identificar os feitos máis importantes no proceso de construción da Unión Europea.

2. Coñecer a importancia da Declaración universal dos dereitos humanos, e asumir os deberes e responsabilidades que dela derivan. Igualmente, identificar e coñecer as principais etapas históricas na conquista dos dereitos humanos, os textos que os conteñen (declaracións, pactos, convenios...) e valorar as novas reivindicacións (terceira xeración de dereitos). Identificar e condenar as situacións de violacións dos dereitos humanos.

3. Identificar e analizar o camiño percorrido polas mulleres e polas súas organizacións cara á conquista da igualdade de dereitos e oportunidades e do seu recoñecemento como suxeitos históricos de dereitos e de cidadanía. Analizar as causas da discriminación das mulleres, da evolución histórica ata o recoñecemento da súa igualdade de dereitos, poñendo de manifesto as súas contribucións en todos os campos do saber ao longo da historia. Identificar e rexeitar as causas e factores de discriminación, así como as situacións de violencia machista.

4. Valorar o exercicio dunha cidadanía activa. Valorar de forma argumentada a importancia da participación cidadá a través das súas diferentes modalidades (cooperación, asociacionismo e voluntariado). Valorarase especialmente o respecto dos dereitos dos demais nas situacións de desprazamento nas vías públicas, como condutores, pasaxeiros e peóns, para facer posible nelas unha convivencia pacífica e sen riscos.

5. Participar en debates sobre cuestións relacionadas cos dereitos humanos, coa violación destes, coa discriminación das mulleres e coa violencia de xénero, argumentando as propias opinións e manifestando actitudes de solidariedade e tolerancia.

6. Buscar e seleccionar información en diferentes fontes (prensa, bibliografía, páxinas web, etc.), contrastando versións diferentes dos mesmos feitos, para realizar traballos individuais e en grupo sobre as principais etapas históricas na conquista dos dereitos humanos e sobre a lexislación internacional en torno a eles (declaracións, pactos, convenios...); sobre a evolución histórica cara ao recoñecemento da igualdade de dereitos das mulleres e as súas contribucións en todos os campos do saber ao longo da historia. Valorarase especialmente a capacidade de seleccionar a información máis relevante, de integrala nun esquema ou guión, e de comunicar os resultados do estudo de forma intelixible.

Procedementos e instrumentos de avaliación e criterios de cualificación

Probas escritas: Farase alomenos dous exames no primeiro bloque e alomenos no segundo podendo ser máis a criterio do profesor. Os exames representarán o 60 % da nota final.

A asistencia, participación na clase e a realización das actividades propostas serán o outro 30%.

Haberá un exame final ao rematar o módulo, para recuperar aos que non teñan a nota media de aprobado e outro extraordinario en setembro, a nota final en xuño terá en conta os elementos sinalados, asistencia etc. . En setembro a cualificación será a do exame.